

Måndagen den 2 april

Kl. 11.00

*Om revisionen av
statsförvaltningen*

Förhandlingarna leddes av andre vice talmannen.

§ 1 Justerades protokollet för den 23 mars.

§ 2 Om revisionen av statsförvaltningen

Budget- och ekonomiministern INGEMAR MUNDEBO erhöll ordet för att besvara *Joakim Olléns* (m) den 22 mars anmälda interpellation, 1978/79:167, och anförde:

Herr talman! Joakim Ollén har i sin interpellation frågat

1. vilka slutsatser jag drar av ett i interpellationen relaterat ärende om vikten av att den statliga förvaltningen granskas genom en effektiv och oberoende redovisningsrevision,

2. om jag ämnar ta något initiativ för att påverka eller påskynda arbetet på en förändring av revisionskontorsorganisationen.

Revision i statsförvaltningen kan i princip uppdelas på två olika aktiviteter, även om gränserna dem emellan är flytande. Redovisningsrevision syftar bl. a. till att säkerställa att myndigheternas redovisning är rättvisande och förvaltningsrevision syftar till att säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt.

Nuvarande ordning för redovisningsrevision av statsförvaltningen beslöts av 1967 års riksdag (prop. 1967:79, SU 1967:82, rskr 1967:194). Beslutet innebar i korthet att den centrala myndigheten för revision av statsförvaltningen, riksrevisionsverket, organiserades för att utföra huvudsakligen förvaltningsrevision och att särskilda revisionskontor, administrativt knutna till s. k. värmyndigheter, inrättades för att bedriva främst redovisningsrevision.

Riksrevisionsverket (RRV) fick genom riksdagens beslut ett tillsynsansvar för revisionskontoren.

Tanken i 1967 års beslut var att redovisningsrevisionens oberoende, integritet och kvalitet bl. a. skulle garanteras genom RRV:s tillsyn av revisionskontoren och genom den s. k. anmärkningsprocessen.

Den nya revisionsorganisationen blev fullt genomförd år 1976. I samband därmed tog RRV självt initiativet till en utvärdering av verksamheten. Enligt vad jag under hand har inhämtat har utvärderingen nu genomförts så långt att verket, efter att ha remitterat sin utredning till värmyndigheterna varvid även revisionskontoren får lämna sina synpunkter, kommer att lämna regeringen en rapport senare under våren 1979 med förslag till åtgärder beträffande den statliga revisionsorganisationen. Jag tycker att det är

värdefullt att ett verk på detta sätt självt tar initiativ till att utvärdera sin verksamhet.

Rapporten från RRV bör enligt min mening remissbehandlas. Det ankommer därefter på regeringen att på grundval av rapporten och remissmaterialet vidta lämpliga åtgärder. Jag kan inte nu ta ställning till om åtgärder bör vidtas och i så fall vilka. Jag vill därför inte heller nu uttala mig om huruvida organisationen av den statliga revisionen behöver ändras i sådant avseende att frågan skall underställas riksdagen för beslut. Regeringen kommer självfallet att bereda ärendet med den skyndsamhet och omsorg som ärendets vikt motiverar.

Jag vill betona betydelsen av att en tillfredsställande redovisningsrevision sker i statsförvaltningen. Varken regering eller riksdag kan fatta beslut om anslag om de inte kan lita på att det underlag som anslagsberäkningarna bygger på, dvs. i de flesta fall myndigheternas redovisning av resursåtgång och resultat, är rättvisande. Ett sätt att garantera att anslagsredovisningen är rättvisande är redovisningsrevision, medan förvaltningsrevisionen bidrar till att höja kvaliteten på redovisningen av resultat och effekter.

JOAKIM OLLÉN (m):

Herr talman! Jag tackar budgetministern för svaret på min interpellation, ett svar som innehåller vissa positiva besked men som ändå i väsentliga avseenden är svagt.

Positivt är att ett utredningsförslag som rimligtvis syftar till en förstärkning av redovisningsrevisionen nu föreligger. Jag vill visserligen påstå att detta förslag kunde ha tagits fram tidigare och att flera förslag funnits som kunde ha skickats ut tidigare. Men nu utskickas i alla fall, om jag är rätt underrättad, samma dag som denna debatt äger rum ett förslag till ett antal myndigheter. Det är bättre sent än aldrig, och jag finner det glädjande att budgetministern fått löfte om ett definitivt förslag från verket under våren, vilket rimligtvis måste vara inom halvannan månad.

Som budgetministern framhåller är det också utan tvekan värdefullt att riksrevisionsverket självt tagit initiativ till att utvärdera den här verksamheten. Det råder inget tvivel om att förändringar på detta område hade kunnat dröja avsevärt mycket längre tid, om inte en aktiv avdelning på riksrevisionsverket verkligen följt upp och bevakat den här delen av revisionsverksamheten i statsförvaltningen.

Vad det nu framtagna förslaget innebär vet självfallet inte jag. Men jag vill gärna fråga budgetministern om hans svar kan tolkas så att det slutgiltiga förslaget, som kommer att föreläggas regeringen under våren, därefter kommer att utsändas på en ordentlig remissomgång. Med hänsyn till frågans vikt vore det onekligen lämpligt att så skedde.

Herr talman! Även om utredningsmaskineriet nu mal i sin sedvanligt lugna takt finns det skäl att understryka vikten av att de nuvarande förhållandena på detta område ändras – och det oavsett vad olika verk gör och inte gör. Det är ändå ytterst regering och riksdag som har ansvaret för att revisionen av den statliga förvaltningen är effektiv. I själva verket har

behovet av en effektiv kontroll under de senaste åren ökat. Den s. k. automatiken i kostnadsökningarna har lett till allt högre totalkostnader för den offentliga förvaltningen, samtidigt som utrymmet för nya reformer minskat. Nya verk och myndigheter har i snabb takt vuxit upp, utan att politikerna alla gånger haft ett tillfredsställande inflytande över utvecklingen.

Politikerna har faktiskt suttit i en rävsax. Man har tvingats att av medborgarna ta ut höga skatter, vilkas användning man fått allt mindre möjligheter att påverka.

Det är denna, mycket schematiskt beskrivna, utveckling som enligt min och moderata samlingspartiets uppfattning gör att ingen möda får sparas när det gäller att effektivisera statsförvaltningen och att bygga upp en effektiv kontrollapparat. Flera förslag i den riktningen har vi gett i vår partimotion nr 1108 till årets riksmöte.

Vilka är då bristerna i just den här delen av den statliga revisionsverksamheten? Den saken diskuterade budgetministern och jag för drygt ett år sedan, men låt mig ändå erinra om fyra punkter:

1. Revisorerna står i ett beroendeförhållande till de verk de är satta att granska. Detta belyses bl. a. av det fall som jag relaterat i interpellationen.
2. Revisionskontoren har otillräckliga resurser.
3. Redovisningsrevisionen har delvis oklart formulerade arbetsuppgifter och ansvarsområden.
4. Redovisningsrevisionen får ett svagt stöd – eller i vissa fall inget stöd alls – från riksrevisionsverket, vilket självfallet ytterligare bidrar till ett beroendeförhållande mellan revisorerna och dem som skall granskas.

Som en femte och mycket väsentlig punkt tror jag att man litet tillspetsat kan säga att det revisionsarbete som nu utförs inte leder till någonting, eftersom någon rapportering till regering eller riksdag inte sker. Själva huvudsyftet med revisionsverksamheten, nämligen att lämna uppgifter till huvudmännen för en verksamhet – i detta fall medborgarna företrädna av riksdag och regering – om hur verksamheten har bedrivits, förfelas med den nuvarande revisionskontorsorganisationen.

Att resultatet av den nuvarande verksamheten är svagt framgångsrik också av att revisorn på grund av resursbrist i 156 av 234 avlämnade revisionsberättelser för budgetåret 1977/78 avstått från att uttala sig om redovisningen. I långt över halva antalet fall har alltså revisorerna inte ansett sig kunna göra något uttalande. I endast 22 fall, motsvarande 9 % av det totala antalet avgivna revisionsberättelser, har berättelserna varit utan invändningar. Det är siffror som borde stämna en budgetminister till eftertanke.

Vad beträffar resurserna kan det kanske finnas skäl att nämna att i det ärende som jag relaterat i interpellationen kritik riktats mot revisionskontoret för att man inte tidigare framställt den anmärkning som nu inlämnats till RRV. Men då bör man observera att revisionskontoret i fråga under samtliga år utom ett framhållit att det inte haft tillräckliga resurser för att genomföra en fullständig granskning av verksamheten. Detta är ett exempel på hur bristfälligt det hela fungerar.

Den värsta bristen är emellertid enligt min uppfattning det problem som ligger i beroendeförhållandet mellan granskare och granskad i den nuvarande redovisningsrevisionsorganisationen. För att belysa hur man ser på denna sak inom den privata sektorn vill jag citera regel nr 2 i Regler för god revisorssed, antagna av Föreningen Auktoriserade revisorer:

”Ledamot skall utöva sitt yrke med självständighet och objektivitet. Han måste därför vid ett uppdrag alltid vara oberoende i sina ställningstaganden. Brister dessa förutsättningar, skall han avböja respektive avsäga sig uppdraget. Detta gäller likaledes då omständigheterna är sådana att det kan ge anledning till befogat tvivel om ledamotens oberoende.”

På den privata sektorn finns det alltså en mycket hård regel på det här området.

Vad kan man då ställa för krav på den offentliga sektorn i detta sammanhang? Jag skulle gärna vilja citera en av de revisorer som har deltagit i utvärderingen av verksamheten i den här RK-organisationen. Han säger att ”behovet av en oberoende extern revision är större för myndigheter eller verk än t. ex. för aktiebolag med hänsyn till offentlighetsprincipen och den skattebetalande allmänhetens berättigade krav på en verifierad rapportering om en offentlig verksamhets ekonomiska förhållanden”.

Jag vill för min del gärna säga att jag instämmer i den bedömningen.

Med hänsyn till vad jag nu har sagt är det så mycket mer beklagligt att det inte förekommer någon oberoende extern redovisningsrevision av den statliga verksamheten. Jag tycker också att det är beklagligt att budgetministern i sitt svar inte klart uttalat att det finns ett behov av en sådan.

För att belysa hur man inom statsförvaltningen ibland kan se på sådana här frågor vill jag gärna citera ur SFS 1976:723 om förenade fabriksverken. Där konstateras först: ”Fabriksverken skall genom revision övervaka att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, effektivt och ekonomiskt ——. Revisionen skall vidare omfatta granskning av räkenskaper, intern kontroll och årsredovisning. Viktigare resultat av revisionen skall redovisas för styrelsen.”

Härefter framhålls i 27 §: ”Fabriksverken prövar anmärkningar som har framställts vid revisionen. Fabriksverken får lämna anmärkning utan vidare åtgärd, om det anmärkta förfarandet varit till fördel för verket eller rimligt från dess synpunkt eller om andra särskilda skäl föreligger.”

Av detta framgår att fabriksverken skall kunna negligera en anmärkning mot ett kanske direkt felaktigt förfarande, om förfarandet har varit till fördel för verket. Jag hoppas att budgetministern är lika häpen som jag över att en sådan här bestämmelse kan förekomma.

Vad bör man då göra för att stärka redovisningsrevisionen? Här står självfallet olika möjligheter till buds. I motionen 218 till årets riksdag har jag framfört tanken att vi i Sverige, som man redan gjort i flertalet västdemokratier, borde flytta huvudmannaskapet för hela kontrollen av den statliga verksamheten till riksdagen. Såväl den verksamhet som utförs av RRV som redovisningsrevisionen skulle alltså föras in under riksdagens huvudmannaskap. Jag begär nu inte att budgetministern skall ha någon uppfattning i

denna fråga och egentligen inte heller att han i sin egenskap av budgetminister skall ställa sig positiv till ett sådant förslag. Men nog är det rimligt att av budgetministern begära något uttalande om revisionen framöver. Argumenten mot den nuvarande tingens ordning är, såvitt jag förstår, överväldigande och därför har jag velat uppehålla mig en del vid den kritik som kan riktas mot den nuvarande revisionsorganisationen.

Jag tycker också att det finns skäl att nämna att de revisorer som arbetar inom den nuvarande organisationen själva har framfört klagomål över sin arbetssituation och så sent som i fredags, alltså för tre dagar sedan, vid en uppvaktning hos generaldirektören för RRV framfört önskemål om en annan organisationsform. Det är verkligen inte svårt att förstå att revisorerna ute på revisionskontoren önskar ändringar på det här området. Jag kan försäkra budgetministern att det finns mer än ett exempel på att det inte är odelat angenämt att vara underställd den verksledning som man är satt att granska. I själva verket är det ganska självklart att det förhåller sig på det viset. Enligt min mening finns det all anledning att ta hänsyn till att inte bara utomstående bedömare av den verksamheten har kritiserat förhållandena utan att revisorerna själva anser att de inte kan göra ett fullgott revisionsarbete som redovisningsrevisionen nu är uppbyggd.

Jag vill nu fråga budgetministern, om han är beredd att klart uttala att ändringar på det här området måste till. Jag är litet orolig över att budgetministern i sitt svar sade att han inte nu kan "ta ställning till om åtgärder bör vidtas och i så fall vilka".

Vidare skulle jag av budget- och ekonomiministern vilja ha ett svar på den första av de två frågor som jag framställt i min interpellation, nämligen om den i interpellationen relaterade händelsen får herr Mundebo att dra några slutsatser om vikten av en oberoende revision. Jag tycker att man på den punkten kan begära ett principiellt ställningstagande från budget- och ekonomiministern, eftersom han, när vi debatterade frågan för drygt ett år sedan, sade sig personligen vilja nära följa arbetet på det här området. Jag förstår att budget- och ekonomiministern då inte kunde uttala någon bestämd uppfattning. Jag hoppas dock att jag nu kan få ett något klarare besked beträffande redovisningsrevisionens framtid.

Budget- och ekonomiministern INGEMAR MUNDEBO:

Herr talman! Låt mig än en gång betona betydelsen av att vi har en effektiv statsförvaltning och en tillfredsställande redovisnings- och förvaltningsrevision av statsförvaltningen. Det är av största betydelse för oss alla – för regeringen och riksdagen, som har att besluta om ramarna för statsförvaltningens verksamhet, men självfallet också för oss som medborgare, som genom skatter och avgifter får betala verksamheten. Jag kan alltså inte nog betona den vikt jag lägger vid att vi har en effektiv statsförvaltning och en bra revision.

Vidare vill jag tillägga att jag är glad över att ledamöter av riksdagen genom frågor och interpellationer på detta område visar det engagemang som Joakim Ollén gjort. Det gläder mig också att vi inte begränsar diskussioner och beslut

*Om revisionen av
statsförvaltningen*

enbart till frågan om anslagens storlek och antalet tjänster samt lokaliteter och annat, utan att vi också granskar den offentliga förvaltningen från mera principiella utgångspunkter. Jag är alltså glad över det engagemanget.

Vi är medvetna om att det finns brister i den offentliga förvaltningens revision. Den rapport som utarbetats inom RRV styrker den uppfattningen, även om bilden inte är fullt så mörk som Joakim Ollén tecknade den. Det är ju inte så att det bara är avgivna rapporter som är mätare av revisionens omfattning och effektivitet. Revisionen kan fullgöra en betydelsefull uppgift också genom den rådgivning som sker i samband med granskningen.

Beträffande de i interpellationen och i det senaste inlägget gjorda illustrationerna till brister i förvaltningen vill jag inte säga mer än att jag ser dem just som en illustration till att det finns svagheter i vår redovisningsrevision som vi bör komma till rätta med.

Jag anser nog att det är både försvarligt och förklarligt att jag inte nu tar ståndpunkt till förändringarnas omfattning och karaktär utan vill invänta den utredningsrapport som är under utarbetande samt remissbehandlingen av denna.

På Joakim Olléns konkreta fråga om remissbehandlingen vill jag svara att en sådan remissomgång kommer. Vi kan möjligen ha olika meningar om vad uttrycket ordentlig remissomgång betyder, men jag kan försäkra att det också för oss är värdefullt att många myndigheter och organisationer representerande olika typer av erfarenheter får yttra sig över rapporten.

JOAKIM OLLÉN (m):

Herr talman! Jag noterar självfallet med tillfredsställelse att budgetministern och jag har samma principiella grundinställning i fråga om vikten av att den offentliga förvaltningen granskas så effektivt som möjligt. Efter budgetministerns vänligheter är det naturligtvis svårt att fortsätta att vara kritisk, men jag vill nog ändå vidhålla att den av mig här uppmålade bilden av hur redovisningsrevisionen fungerar är verklighetstrogen och att det t. o. m. finns inslag i den bilden som skulle kunna målas med ännu mörkare nyanser än dem som jag använde.

Jag är emellertid glad för att budgetministern framhåller att en del av det som jag har pekat på i interpellationen illustrerar svagheter i redovisningsrevisionen och för att han också säger att förändringar bör komma till stånd. Jag har förståelse för att budgetministern inte vill uttala sig om förändringarnas omfattning och karaktär, men jag vill på en punkt upprepa min fråga – och där kan jag kanske få ett ganska kort svar – nämligen huruvida detta ställningstagande innebär att budgetministern anser att det finns ett behov av en oberoende redovisningsrevision och att förändringar för att åstadkomma en sådan måste genomföras. Anledningen till att jag var litet orolig var att budgetministern i sitt första anförande sade, att han inte ville ta ställning till bl. a. om åtgärder behövde vidtas.

Budget- och ekonomiministern INGEMAR MUNDEBO:

Herr talman! De kortast möjliga svaren är ju "ja" och "nej", och jag kan inte nu, med hänsyn till att den aktuella rapporten skall gå ut på en ordentlig remissomgång, ge ett svar i sådana termer. Jag tycker faktiskt att det skulle vara fel av mig att göra det innan myndigheter och organisationer har fått tillfälle att granska rapporten. När den remissomgången är färdig skall jag ge ett kort och klart svar på Joakim Olléns fråga.

JOAKIM OLLÉN (m):

Herr talman! I ett relativt långt första anförande beskrev jag en rad av de nackdelar som är förenade med den nuvarande redovisningsrevisionsorganisationen. Jag begär inte att budgetministern skall säga exakt hur förhållandena nu skall ändras, men jag vill ändå avslutningsvis beklaga att han inte här har deklarerat att väsentliga förändringar måste genomföras för att effektivisera kontrollen av den statliga verksamheten på denna punkt.

Budget- och ekonomiministern INGEMAR MUNDEBO:

Herr talman! Väsentliga förbättringar måste genomföras. Låt mig sedan beträffande frågan i vad mån de skall få formen av förändringar av organisationen vänta med att ta ståndpunkt tills vi har fått rapporten och remissinstansernas yttranden. Låt mig sedan tillägga, att jag är bekymrad över de svagheter som finns i redovisningsorganisationen också om bilden inte skulle vara fullt så mörk som Joakim Ollén har tecknat den.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 3 Om utbyggnad av Frösö flygstation

Kommunikationsministern ANITHA BONDESTAM erhöll ordet för att besvara *Nils Åslings* (c) den 2 mars anmälda interpellation, 1978/79:155, och anförde:

Herr talman! Nils Åsling har frågat mig om jag är beredd att vidta sådana åtgärder med hänsyn till den aktuella situationen vid Östersund/Frösö flygstation att en utbyggnad av stationen snarast kommer till stånd.

Länsstyrelsen i Jämtlands län har i skrivelse den 13 mars i år hos kommunikationsdepartementet hemställt om att sådana åtgärder vidtas att planeringsarbetet för utbyggnad av en ny flygstation vid Östersunds flygplats kan återupptas av luftfartsverket samt att eforderliga medel ställs till förfogande för genomförande av utbyggnaden snarast möjligt.

Enligt instruktionen för luftfartsverket svarar verket för den civila luftfartens markorganisation samt driver och förvaltar statens flygplatser för civil luftfart. Av Nils Åslings interpellation och länsstyrelsens skrivelse framgår att flygplatsfrågan i Östersund berör ett flertal intressenter. Länsstyrelsens framställning har därför remitterats till luftfartsverket för yttrande efter hörande av chefen för flygvapnet, statens vägverk, arbetsmarknadssty-

Måndagen den
2 april 1979

*Om utbyggnad av
Frösö flygstation*

relsen, beredningen för turism och rekreation, Linjeflyg AB och Östersunds kommun.

I sammanhanget vill jag också erinra om att den s. k. lufttransportutredningen tillkallades av regeringen i maj i fjol. Huvuduppgiften för utredningen är att med utgångspunkt i en översiktlig analys av det inrikes flyglinjenätet föreslå en lämplig flygplatsstruktur, som i första hand tillgodoser kraven på tillfredsställande interregionala flygtransporter.

För fortsatt utnyttjande av den militära flygplatsen i Östersund för civil trafik måste vissa åtgärder vidtas. Eftersom frågan om utbyggnad av flygplatsen f. n. är föremål för remissbehandling är jag i dag inte beredd att närmare kommentera Nils Åslings fråga. När remissbehandlingen är avslutad kommer jag givetvis att snabbt pröva frågan.

NILS ÅSLING (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka kommunikationsministern för svaret på min interpellation.

Jag beklagar att svaret inte har kunnat innehålla mer av en viljeinriktning för det fortsatta handlandet utan närmast innebär att kommunikationsministern skall avvakta vad remissinstanserna säger.

I skilda sammanhang har under senare tid blickarna riktats på de bristfälliga resurserna vid flygstationen. Flygvapnet har påtalat att flygstationen egentligen är felplacerad ur sekretess- och säkerhetssynpunkt. Luftfartsinspektionen har i samband med en inspektion nyligen av flygplatsen framställt mycket allvarliga anmärkningar beträffande de bristande resurserna, och man har framhållit att situationen när det gäller stationsplattan också har givit upphov till allvarliga incidenter, som hade kunnat få mycket olyckliga förlopp. Yrkesinspektionen har nyligen inspekterat arbetslokalerna i stationsbyggnaden och framställt allvarliga anmärkningar beträffande arbetsförhållanden för personalen.

Kapaciteten vid flygstationen får anses vara en direkt begränsande faktor för turistnäringens fortsatta utveckling. Redan nu har kapacitetsproblemen på flygstationen gjort det allt svårare att upprätthålla flygtrafiken utan förseningar och andra olägenheter för passagerarna. Förhållandena på stationsplattan orsakar också stora bekymmer för den s. k. chartertrafiken. Det finns givetvis anledning att räkna med att charterresandet till och från länet kommer att expandera i takt med utbyggnaden av de kommersiella turistanläggningarna i länet. Jag fick själv en illustration till detta problem samma dag som jag lämnade min interpellation, den 2 mars. Jag tog då eftermiddagsflyget hem till Östersund och möttes vid flygplanstrappan av personal, som med beklagande sade: "Vi kan inte tillåta passagerarna från den reguljära turen att gå in i stationsbyggnaden. Ni får vara vänliga att vänta på ert bagage utomhus, därför att stationsbyggnaden är överfylld av charterresenärer." Då frågar man sig naturligtvis: Är detta tillfredsställande? Naturligtvis inte.

Jag skulle vilja komplettera min interpellation med ett par frågor till

kommunikationsministern. Om nu remissbehandlingen vitsordar att förhållandena är otillfredsställande, vilket är väl bekant sedan mycket lång tid – frågan är ju inte ny – är då kommunikationsministern beredd att omgående föranstalta om erforderliga nybyggnader vid Frösöfältet? Och hur pass snart kan man vänta ett beslut i den riktningen? Om det dröjer avsevärd tid – vilket det finns skäl att förmoda – är då kommunikationsministern beredd att, med hänsyn till personalens arbetsförhållanden och till allmänhetens behov av service, medverka till provisoriska lösningar av lokalfrågan, så att det mest akuta problemet kan lösas? Det är knappast tillfredsställande att resenärer med ordinarie flyg inte ens kan utnyttja befintliga lokaler.

Kommunikationsministern ANITHA BONDESTAM:

Herr talman! Jag vill först säga till Nils Åsling att det i det svar som jag har givit finns en viljeinriktning, nämligen – som jag nyss nämnde – att åtgärder måste vidtas för fortsatt utnyttjande av den militära flygplatsen i Östersund för civil trafik.

Det är här frågan om vad man skall göra både på lång och på kort sikt. Som Nils Åsling sade är det inte tillfredsställande förhållanden på flygplatsen f. n. Men anläggandet av ett nytt terminalområde tar, med planering, projektering och byggnadstid, flera år – enligt de intressenter som var uppe hos mig i fredags tar det fem år. Trafikutvecklingen på flygplatsen har under det senaste året visat att vissa åtgärder måste vidtas också på kort sikt. Enligt vad jag har erfarit har luftfartsverket just därför tagit upp den här frågan med chefen för flygvapnet, varför jag utgår från att de åtgärder som fordras på kort sikt kommer till stånd. På det sättet är det alltså möjligt att omgående pröva vad som skall göras för att de problem som just nu föreligger på flygplatsen skall kunna rättas till.

När det gäller den långsiktiga planeringen för en utbyggnad av flygplatsen var de intressenter, med landshövding Harald Pettersson i spetsen, som jag träffade i fredags, överens med mig om att det var riktigt att intressenterna i den här flygplatsen – vilka ju är många – skulle yttra sig över den framställning som gjorts. Det behöver inte heller dröja länge innan det svaret kommer.

NILS ÅSLING (c):

Herr talman! Jag tackar fru Bondestam för de kompletterande svaren, som jag betraktar som långt mera tillfredsställande än det tidigare svaret.

Jag är på det klara med att en ny- och ombyggnad av flygstationen tar lång tid, och jag förstår att uppskattningen fem år är ganska realistisk. Jag utgår också från, efter det yttrande som kommunikationsministern nu har avgett, att det är väl bäddat för ett beslut från kommunikationsdepartementet om medverkan till denna mera långsiktiga ombyggnad så snart remissinstanserna har gett sin mening till känna.

Får jag då också fatta svaret på mina frågor så, att kommunikationsministern är beredd att medverka till att man genom att uppföra provisoriska kompletterande lokaler till de nuvarande stationsbyggnaderna är beredd att

*Om utbyggnad av
Frösö flygstation*

medverka till att den mest akuta situationen för personalen och passagerarna bringas till en lösning, så att man har möjlighet att med någorlunda tålamod avvakta den mer långsiktiga och definitiva ombyggnaden, som tar så pass lång tid som fem år?

Kommunikationsministern ANITHA BONDESTAM:

Herr talman! Avsikten är att de kortsiktiga problemen skall kunna lösas genom de överläggningar som nu äger rum mellan luftfartsverket och chefen för flygvapnet. Jag har förhoppningar om att man redan på det planet skall komma överens och att medel därför ryms inom luftfartsverkets anslagsram. I den mån de inte gör det kommer regeringen givetvis att pröva vad som ytterligare skulle behövas.

NILS ÅSLING (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka kommunikationsministern för detta ytterligare kompletterande svar. Jag konstaterar alltså att det borde finnas förutsättningar för att redan under denna vår och sommar genom en komplettering av befintliga stationsbyggnader lösa det mest akuta problemet. Jag vill tacka för detta. Det är angeläget att så sker. Men jag vill erinra om att det inte får innebära att man då bortser från behovet av en mera långsiktig och definitiv lösning av investeringsfrågorna vid Frösöfältet, vilket har en strategisk placering, inte minst för turistnäringens utveckling i Mellannorrland.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 4 Föredrogs och hänvisades

Propositioner

1978/79:112 och 148 till arbetsmarknadsutskottet

1978/79:151 till kulturutskottet

1978/79:152 till trafikutskottet

1978/79:157 till konstitutionsutskottet

1978/79:165 hemställa punkterna 1 och 7 till finansutskottet

punkterna 9–12 till skatteutskottet

i övrigt till näringsutskottet

1978/79:169 och 170 till näringsutskottet

1978/79:174 till socialutskottet

1978/79:175 till arbetsmarknadsutskottet

1978/79:176 till jordbruksutskottet

1978/79:179 och 181 till konstitutionsutskottet

1978/79:184 till näringsutskottet

1978/79:186 till justitieutskottet

1978/79:189, 192 och 194 till näringsutskottet

1978/79:198 till utbildningsutskottet

1978/79:200 till socialutskottet

1978/79:202 lagförslagen 3, 15 och 16 till socialutskottet

i övrigt till socialförsäkringsutskottet

§ 5 Föredrogs men bordlades åter

Konstitutionsutskottets betänkande 1978/79:25

Skatteutskottets betänkanden 1978/79:40–43

Utrikesutskottets betänkande 1978/79:26

Försvarsutskottets betänkanden 1978/79:19–21

Kulturutskottets betänkande 1978/79:24

Utbildningsutskottets betänkanden 1978/79:25, 27 och 28

Trafikutskottets betänkanden 1978/79:11, 15 och 19

Jordbruksutskottets betänkanden 1978/79:20 och 21

Näringsutskottets betänkanden 1978/79:30, 32 och 33

§ 6 Föredrogs och bifölls

Interpellationsframställning 1978/79:170

§ 7 På hemställan av andre vice talmannen beslöt kammaren kl. 11.36 att ajournera sina förhandlingar till kl. 15.00, då vissa propositioner m. m. väntades föreligga till bordläggning.

§ 8 Förhandlingarna återupptogs kl. 15.00.

§ 9 Anmälades och bordlades

Propositioner

1978/79:141 om redovisning av mervärdeskatt, m. m.

1978/79:164 om ändring i lagen (1975:1132) om förvärv av hyresfastighet m. m.

1978/79:166 om godkännande av IMCO-konvention om upprättande av en internationell organisation för maritima telekommunikationer via satellit (INMARSAT) med därtill anslutande driftöverenskommelse, m. m.

1978/79:178 om husläkarsystem inom hälso- och sjukvården m. m.

1978/79:188 om fördjupad företagsdemokrati i kommuner och landstingskommuner

1978/79:191 om ändring i lagen (1971:1037) om äganderättsutredning och legalisering

1978/79:195 om förstärkt skydd för fri- och rättigheter m. m.

§ 10 Anmälades och bordlades

Motioner

1978/79:2436 av *Bo Lundgren* och *Wiggo Komstedt*1978/79:2437 av *Bo Lundgren* och *Wiggo Komstedt*

med anledning av propositionen 1978/79:112 om regionalpolitik

§ 11 Anmälades och bordlades

Civilutskottets betänkande

1978/79:28 med anledning av motioner om principer för ikraftträdande m. m. av vissa förordade ändringar i reglerna för energisparstödet

Nr 118

§ 12 Kammaren åtskildes kl. 15.01.

Måndagen den
2 april 1979

In fidem
SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert